

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea“ (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă“ (4 pag.) 60 Lei pe an.
— Acele care se abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an
— și capătă și „Plugarul Luminat“, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoare).

Regina noastră la America

Este primită ca o Regină din povești demult visată și așteptată, ce ar fi chiar Regina lor!..

— Ce ne scrie prețul Ilie Pop din Cleveland. —

Americanii învață pe întrecute ce pot de prin cărți despre România. —

M. Sa Regina a sosit în New York, dimpreună cu Principesa Maria și Principele Nicolae. Când au dat jos pe uscat au fost vinuți aplaudați de mulțime (primiți cu bătăi de palme). Urați în automobile, au fost încungiuți de sute de agenți călări și plătați din marimă. Pe tot locul auzim uriașă salută pe rarii paspeți și uriașe cununii de flori de atârână în cale și pe fețele baselor.

La palatul Primăriei, unde li s'a făcut primirea oficială, s'a dat „Imnul Regal“ român.

Li s'a pus la îndemână în un mare Hotel odăi minunate. S'a găsit (zugerit) anume un pat pentru Regina, care el singur a costat 50 000 dollari (un milion de Lei). Așa-s arangeate camerele în care să locuiască Regina și ai săi, că mobila, anume făcută, din acele camere, a fost asigurată pe 400 000 dollari (80 milioane Lei), semn că atâta prețuește.

Din Cleveland ne scrie părintele Ilie Pop, președintele Comitetului de primire de acolo (la 1 Oct):

„Pe aici lumea ferbe. Nu mai auzi decât vorba: „Vine Regina!“ Americanii o așteaptă ca pe o Regină din povești, ca pe Regina lor!, care a stat de veacuri undeva ascunsă și acum vrea să părăsească pe pământul lor, ca Regina lor... Toate voile scriu, care ce pot, și ce știu, și ce visează, în jurul venirii. Unele că va înfățișa cea din urmă modă franceză, altele că va ține tuns pântecul ca să placă Americanilor, — și altele.

Cei serioși însă fac planuri, și, pentru Cleveland, sunt urzitoare:

Regina va sosi prin 31 Oct. Orașul o va primi oficial, acordându-i o primire măreață, americană.

Românii au planul următor: în biserica ortodoxă slujbă cu înfrățirea zidirii celei dintâi școli românești! Cercetarea rezămintelor românești, și o paradă la care o să iasă parte cel puțin 50.000 de Români și alți supuși ai M. S. Reginei: Sași, Șvebi, etc., ce s'în de România. Apoi un banchet (masă

sărbătorească) în Auditorul orașului (o sală ce încapă 15.000 de oameni).

Toată lumea-i pregătește daruri! Eu cred că numai automobile va duce acasă zece! Comp. „Pakard Motor Comp“ și fabrică un automobil special (anume) numai din aluminiu și argint și alte metale scumpe. Toate Societățile de trenuri se lămbie să-l pună la îndemână trenuri speciale. Hotelele cele mari li îmbie locuință, — asemenea Millionarii casele lor.

La mine telefonul zburând într'una. Toate fabricile și marile negustori își lămbie slujba și mărfurile lor spre cinste Reginei.

Iar lucrul cel mai însemnat este: Români și România acum se fac cunoscuți Americii! Toată lumea citește azi Istoria țării românești și descrierea ei din „Marea Enciclopedie Britanică (engleză)“:

Iacă ce însumă călătoria scumpei noastre Regine la America!

Un oraș american...

— Detroitul. —

Aflând despre călătoria M. Sale Reginei noastre Maria la America, Românii din orașul Detroit, Pa, în care ei se găsesc în număr mai mare decât în orice alt oraș american, — au avut istețul gând să o roage de cu vreme, ca, în cercetarea orașelor cu Români, să le facă cinstea de a-l cerceta pe el întâi!

Și M. Sa Regina le-a răspuns că, cu plăcere va ținea samă de dorința lor frumoasă.

Din acest prilej credem că facem o plăcere cetitorilor noștri, arătându-le câteva date și cifre despre orașul american Detroit, date trimise nouă anume de bunul nostru cetitor George Vancleu din Detroit. Iată datele:

Detroitul este al 3-lea oraș industrial (de fabrici) nu din America, numai, ci din lumea întreagă! El avea încă în 1924: 3000 (trei mii) de fabrici (azi numărul lor va fi și mai mare), — între cari numai fabrici de automobile: 32, cari dau gata pe zi 10.000 (zece mii) de automobile! — Celelalte fabrici

sunt pentru tot felul de mărfuri și mașini.

Plata muncitorilor în aceste fabrici este peste 1 milion și 500 de mii de dollari pe zi! (30 milioane Lei).

Materialele ce se folosesc în o singură zi de către aceste fabrici e 3 milioane și jumătate dollari (70 milioane Lei).

Orașul are: 745 străzi (ulți) pardosite cu ciment, 425 străzi pardosite cu cuburi de lemn și 353 străzi pardosite cu rășină (asfalt). De tot are dară 1523 străzi (ulți).

Școlii publice sunt în orașul Detroit 161, școlii particulare (susținute de singuratici, de societăți sau de biserici) sunt 75, și 4 Școli de meserii, — cari sunt cercetate zilnic de câte 120.000 de copii.

Biserici sunt 273, de toate confesiunile (credințele).

Parcuri publice (grădini pentru toată lumea, cu cărări și bănci de odihnă între arbori și verdeață) are orașul 39. — Printre acestea este unu, mare și frumos, despre care e mărturisit de toți că și l'au văzut, că e cel mai frumos parc din lume! E mare de 1000 de acre (jugăre americane) și jur de jur e încunșurat de o apă mare, pe care plutesc vaporase ce plimbă lumea și o trec de pe uscat în parc și înapoi... E un fel de grădină urlașă plutitoare pe apă... În parc sunt grădini cu animale, cu tot fel de animale din lume, de pe uscat și din ape.

Acest oraș e, care, la invitația Românilor, va fi printre cele dintâi care va primi în sânul său pe minunata și mult așteptată Regină a României.

Din viața Partidului.

Partidul Național-Tărănesc

a dat un Manifest (Cuvânt sărbătorească) către Țară, prin care își arată scopul spre care își va îndrepta toate silințele și lucrarea sa. Noul Partid spune, că nu e ceva nou, ci s'au adunat în aceeași abile, curgând către același țel, două puteri politice, izvorâte din aceleași trebuințe ale vieții populare, în năzuința de o zmulgeră din apăsarea economică, politică și națională a poporului. Noul partid se crede merit (ursit) să pună capăt dictaturii politice (adecă îndrumării volnice în politica țării) după voința unui om ori a unui mănunchiu de oameni, și să așeze Statul pe temelile unei bune rândueli de drept; să aducă zilele unor ocărmași cu adevărat în dușul legilor și a voinței naționale, cele arătate prin votul universal în alegeri libere; și ridice țara din mizeria (lipsa) în care se află, îndreptând treburile la Căile ferate și chemând în ajutor capitalurile străine; și să recâștige încrederea străinătății, — și altele. Chiamă lumea sub steagul noului partid.

Chemarea e iscălită de d. Iuliu Maniu ca președinte, și de cel 4 vicepreședinti: I. Miha-

lache și Dr. Lupa din partea Țărăniștilor, Dr. Al. Valda și P. Brătășan din partea Naționaliștilor, și de Secretarul: Virgil Madgearu (țărănișt).

„Fruntea sus!..“

O lecție dată bărbaților conducători ai țării, pe care însă ei nu o pot îndeplini. — Li-se cere prea mult!..

— Glasul celui ce strigă în pustie. —

Luminatul gazetar și bun Român C. B. Bacalbașa, scrie în „Universul“ dela 17 Octombrie a. c. un articol, prin care încearcă să trezească și să înalțe în gândirea și simțirea conducătorilor noștri de țară, aceea ce așa de mult le lipsește: mândria de Români, mândria de a face parte din neamul stăpânitor în această țară, mândria care nu se țârește înaintea streinilor ce locuiesc cu noi împreună în această țară, ci și când ată de vorbă cu ei, stă ca domnul casei cu ceilalți locuitori întâmplători în aceeași curte a lui.

Pornesc de la cele întâmplătoare la Cernăuți, despre cari am scris și noi în numerii trecuți, unde un profesor Universitar a fost înlăturat din comisia de examinare de bacalaureat, la cererea deputatului evreu Ebner, — iar după îndepărtarea lui, nereușind totuși la examen, jidănași că și se îmbulzeau și credeau că trebuie să fie trecuți și dacă n'au în cap știință, — au așteptat în bande de bătași pe profesorii examinatori și i-au huldit, înjurându-i pe ei și toată Țara Românească a lor!, — iar pe unul din profesori l'au chiar atacat cu băte și l'au bătut!, — strigând în urma lor nemțește: „Afară Valahii!“

Di Bacalbașa le arată celor cari conduc treburile țării și sunt datorii a apăra mândria noastră de neam stăpânitor în țară, că cele întâmplătoare la Cernăuți, sunt numai urmarea firească a înutului nostru lipsit de mândrie în fața acestor streini, înaintea cărora mergem cu capul plecat, cerșindu-le sprâjinul în nebulenele noastre lupte de partid, ceea-ce li face să fie obraznici cu noi și să meargă până a ne vătăma cu vorbe grele, ba a ne și lovi! Dsa spune:

Lumea a rămas neplăcut atinsă de faptul, că la întâia sfătuire a Comitetului conducător nou, a luat parte ca mare sftnic și păcătosul C. Sterel El stase în umbră și acum iese la iveală, — lucru ce va strica mult nou; lui Partid.

„Noi (înțelege: Românii, neamul românesc) n'avem nici ură, nici dușmănie pentru nici un neam strein, pentru nici o minoritate (neam mai mic din țară), și întindem tuturor mâni deschise pentru prietenie, dar blândețea și omenia noastră trebuie să fie îmbiate cu fruntea sus!“

Hel, de-ar fi așa așa, de-ar păși bărbații noștri politici cu fruntea sus față de streinii din țară, cu cât altfel ar sta lucrurile în țara noastră dragă și atât de umilită și nesocotită azi!..

În loc de „fruntea sus!“ însă, politicienii noștri, nu știu cum să le zimbească mai dulce, să le strângă mâna mai cu căldură, mai mult spunător, acestor streini, și aproape nu este lucru pe care să nu li-l facă pe voie, împingând la o parte dreptele așteptări și cereri ale neamului lor românesc, numai pentru a avea „bunăvoința“ acelor streini, pentru păcătoase trebuințe în alegeri, — în lupta contra altor partide românești!.. Inchei cu ei chiar Contracte de ortăcie și în acelea pul negru pe alb, câte lucruri le vei da din ce pe cari înainte de acel contract nu le aveau; înlătură tu însuși dela conducerea orașelor pe Români și-i așezi în scaunele conducătoare pe ei, pe streini, ca un preț al „pretinței“ lor în alegeri! Cum vei mai sta apoi cu „fruntea sus“ înaintea lor după aceasta?

Iar dureros până la sângerea inimilor noastre e faptul, că pilda putredă de sus, merge apoi pe toată scara deregătorilor de obște, până jos! Streinul încrezut, întră în orice oficiu (cancelarie) de obște din țară, călcând acolo el ca „domn“, ca poruncitor, și peste tot locul află „frunzi plecate“ lui, căci așa-i porunca de sus și așa-

oamenii puși în scaunele hotărâtoare de către stăpânii zilei, cei legați prin contract la supunere față de acești stăpâni, — și niciunul nu întâmplă „fruntea sus” pe care o cere dl. Bacalbașa! Iar de da peste un „răfăcut” de slujbaş român, care totuși să și fiină față de el fruntea sus, — strelnul „indignat” (adecă el mănos) se duce la cel mai sus ca acesta, și-l învață el minte, îl face el pe neocotit ce și fiinuse fruntea sus, ca să și o plece... Și porunca de sus — vine!

Dela cap — se strică peștele... Iademuul la mândrie a dlui Bacalbașa, va rămânea la noi încă multă vreme glasul celui ce strigă în pustie, câtă vreme țara va fi condusă de bărbășii politici, cari au în circă „pactul dela Clucea” cu Ungurii, pactul cu Sașii și pactul cu Evreii, în temelul cărora le duseră în spate 10 deputați evrei în statul Țării, pe listele guvernului!

Cum să le stee acestora în față guvernul cu „fruntea sus”?

In numărul viitor vom da articolul dlui Bacalbașa (tradus, pe unde se cere, în limba populară), fiind vrednic a fi cunoscut și de cetitorii noștri din popor, cu atât mai virtos, că „Libertatea” totdeauna și nelnterupt a propovăduit și propovăduște cetitorilor săi această fiinută, a neatinării, a mândriei, a „frunții sus”!

Știri politice

Intrevădere între întâiul Min. Averescu și fostul întâi-min. Ionel I. C. Brătianu.

Un lucru aproape neobișnuit în viața politică în vremuri de „pace”, s'a petrecut săptămâna trecută: întâiul-ministra Averescu, întorcându-se din un drum ce-l făcuse la Tarnu-Severin, s'a abătut pe la Florica, moșia dlui Ioan I. C. Brătianu, și a cercetat pe fostul întâi ministru.

Folle spun că în această intrevădere, d. general Averescu a dat fel și fel de laudări capului Partidului liberal, despre contractul de prietenie încheiat între Italia și România, — contract care a fost mult criticat și bănuț de bărbășii politici liberali. Se vede că ministrul Averescu știe și lucruri cari nu s'au scris în Contract și nu se pot da pe gura lumii, și a mers să lămurască pe capul Partidului liberal, — înainte de a se deschide Parlamentul, în care poate se va ridica vorbă despre acel Contract.

Spun folle că l-a mai împărtășit lucruri de foarte mare însemnătate pentru politica din afară a României, — lucruri cari acolo, în scaunul de răspundere în care stă, le știe, deși în marea obște încă sunt necunoscute.

Așa de plidă se spune că d. general Averescu dă foarte mare însemnătate intrevăderii dintre capul politicii italiene Mussolini, cu Chamberlain, un cap al politicii engleze. Ea ar fi însemnând o nouă grupare (o nouă așezare, ortăclire) între pu-

terile (statele) Europene, — față și altele). Au lucrat mai mulți înși la ea, scriind fiecare despre aceea ce cunoaște el mai bine. De curând s'a fiinut un stat al celor cari au lucrat la numita carte spre a hotărî că acum, cu venitul ce-l va da vânzarea, ce să se facă? în ce măsură să se împartă între cei ce au scris-o?

— Și toți cinstiții scriitori au spus, că lor nu le trebuie plată pentru ce au lucrat, ci venitul din vânzare să se dăruiască ca fond pentru ridicarea unui Monument marelui poet al neamului Mihail Eminescu, cel ce a scris minunata Doină ca o poruncă sau ca un Credeu Național: Dela Nistru până la Tisa, tot Românul plânse-mi-s'a, Că nu mai poate străbate, De-atâta străinătate!.. — Monumentul (chipul clopșit al lui) să se ridice în grădina publică, cea de plimbare pentru toată lumea, din Chișinău, ca toți căli se vor plimba pe acolo, să l vadă chipul și să și aducă aminte de marele lui suflet, luând în sufletul lor schițee din acela...

Di General Averescu ar dori ca la sărbătorile de primire a Soției Italiene, să lee parte și frunțiișii politici ai celorlalte partide, și negreșit al Partidului liberal. Di Brătianu a promis (făgăduț) că va lua parte la toate.

In felul acesta se mai netezesc căile pline de petri colțuroase dintre partidele politice, ca macar la prilejuri mai mari, mai sărbătorești, să nu și facă unele altora greutăți ce strică și bunului nume al țării.

Da ce s'a amănat deschiderea Parlamentului?

Ieș la iveală următoarele: Contractul de prietenie cu Italia, părăndu-li-se multor bărbășii politici, că aduce prea puțin României sau e mai curând o deschidere de rană, decât o ridicare a unui zid de ocrotire a țării față de Rusia pentru Basarabia, — ar fi ridicat glasuri de nemulțumire în debaterile Statului Țării, tocmai în timpul când Solia Italiei, cu Principele de Coroană în frunte, s'ar fi aflat pe pământul țării (va sosi în țară în 25 Octombrie), și asta ar fi fost neplăcut chiar după încheierea unui contract de „prietenie”.

De aceea, — lucru cumințe, — guvernul a hotărît amânarea deschiderii Parlamentului, căci în acest timp Solia Italiană va sosi în țară, va face invitarea și se vor mai deștepta oamenii la cunoașterea adevărului asupra lucrului cu pricina. Vor afla și aceea, că Italia, — poate tocmai fiindcă a văzut ce nemulțumire a stărnit în țară fiinuta ei în treaba Basarabiei, — se pregătește să treacă prin Statul Țării sale chiar în toamna asta și întărirea hotarelor de azi ale României, de odată cu trecerea altor contracte de legături cu alte state. Și așa, câștigând timp și dând prilej lumii, la noi și în Italia, la cunoașterea mai deplină a lucrurilor, va leeși din toate un lucru bun, — ceea-ce și dorim cu toții.

Din Basarabia.

Monumentul lui Eminescu.

Vrednicul Român basarabean Stefan Ciobanu a scos de sub tipar o carte de folos: Monografia Basarabiei (adecă descrierea țării cu tot ce are ea, ca locurilor, ca fiinut, ca obiceiuri

și alte). Au lucrat mai mulți înși la ea, scriind fiecare despre aceea ce cunoaște el mai bine. De curând s'a fiinut un stat al celor cari au lucrat la numita carte spre a hotărî că acum, cu venitul ce-l va da vânzarea, ce să se facă? în ce măsură să se împartă între cei ce au scris-o?

— Și toți cinstiții scriitori au spus, că lor nu le trebuie plată pentru ce au lucrat, ci venitul din vânzare să se dăruiască ca fond pentru ridicarea unui Monument marelui poet al neamului Mihail Eminescu, cel ce a scris minunata Doină ca o poruncă sau ca un Credeu Național: Dela Nistru până la Tisa, tot Românul plânse-mi-s'a, Că nu mai poate străbate, De-atâta străinătate!.. — Monumentul (chipul clopșit al lui) să se ridice în grădina publică, cea de plimbare pentru toată lumea, din Chișinău, ca toți căli se vor plimba pe acolo, să l vadă chipul și să și aducă aminte de marele lui suflet, luând în sufletul lor schițee din acela...

Frumos gând. Basarabienii cari au respins cetățenia română, acum — o cer!

Scrie „România Nouă” din Chișinău, că acolo s'a pornit o mișcare printre strelnii cei mândri de ieri, pentru a și cere cetățenia română.

Dapă războiul s'a dat strelniilor din țările alipite la România, un termen de 2 ani, în care ei să se hotărască, dacă volesc să rămână aici în țară, ca cetățeni ai României, care și a întins hotarele și peste ei, — sau doresc să treacă în cutare țară vecină, care le e mai dragă inimii.

Și atunci mil de Rușii și de Evreii ruși, cari credeau că România n'are să rămână în Basarabia, că aceea în curând va fi înăpolată Rusiei, — au respins cetățenia românească, spunând că vreau să rămână cetățeni ruși, cu pasaportul în buzunar, și pe temelul aceluia să stee totuși aci în țară...

Dar anul trec și stările sa așază tot mai grele pe temelile cele noi și „supușii ruși” nu mai știu nici el până când vor fi suferiți să stee în țară cu pasaportul strein în buzunar, fără a face armată și a implini alte datorițe, pe cari alți cetățeni le implinesc.

Se pare că li s'a pus în vedere, că — au stat destul așa ca „oaspeți” și supuși țării vecine. Să plece odată „acasă”. Iar el de fapt acasă sunt aci, numai ura lor împotriva noli așezării îl face să spună că s'cețățeni de peste hotar, unde n'au o palmă de pământ, nici umbra unui spine, decum casă și masă.

Și acum s'au chemat ei între ei la un Mare sfat în Chișinău, pentru a lua țarăș cu toții împreună o hotărâre, prin care să ceară guvernului țării, să l primească acum și pe ei ca „cetățeni români”.

Rău ar face guvernul de l-ar primi. Ba și pe cei cari, — mai greșit ca Rușii, — s'au vărât în-

tre cetățeni români, cu scrisori mincinoase date lor de rabnii lor, — să l lee sub nouă cercetare și să l indrume frumos acolo de unde au venit: peste Nistru.

„Liga A. N. Creștine” în Bucovina.

In afară de Moldova, în a cărel unele județe „Liga Apărării Naționale Creștine” este bine organizată, — fiinutul cel mai bine pregătit pentru mișcarea „Ligii” este Bucovina. Se vede și din sfârșitul alegerilor de deputați, în cari Bucovina a dat 3 deputați „Ligii”, așadar mai mulți decât alte fiinuturi întretori împătrit de mari. Era însă organizată numai pe județe.

Pe ziua de 10 Octombrie, frunțiișii Ligii din Bucovina au hotărât o Adunare a credincioșilor Ligii la Cernăuți, orașul cu scaun de conducere al Bucovinei, pentru a înființa și o Regională (conducere fiinutală, care îmbrățișează mai multe județe).

Și au venit la Cernăuți Președinții organizațiilor din 5 județe: Câmpulung, Cernăuți, Rădăuți, Storojineț și Suceava, însoțiți de Delegați (Soli) ai celor județe; și au venit dnii deputați Paul Iliescu și Gh. Carlan (al 3lea, dl I. Zelea Codreanu, și a cerut lertare prin o scrisoare, că nu poate veni), fiind de față însuși Președintele general al Ligii, dl prof. A. C. Cuza.

Prin această adunare, luându-se în cercetare stările din acest cap de țară și ch bzulindu-se asupra celor ce mai sunt de făcut pentru întărirea „Ligii”, — s'a constituit în sfârșit Comitetul de conducere al „Regionalei pentru Bucovina” a Ligii Creștine.

Liga e acolo bine văzută și bine primită, dovadă faptul, că pentru a conduce Regionala dela Cernăuți, care are sub fiinerea sa în samă cele 5 județe bucovinene, — s'a câștigat conlucrarea dlui Profesor Universitar Traian Brătianu, care a și fost ales Președinte al Regionalei, dându-li-se ca vicepreședinți, dnii: Profesor Tudor Cătălin, un bărbat foarte harnic și hotărât luptător pentru „Ligă” și dl Profesor universitar George A. Cuza, — Secretar studentul Tr. Teodor, — și un Comitet lucrător pe lângă dânsii.

Noul Comitet conducător bucovinean a hotărât și scoaterea unei foi a „Ligii” acolo. S'a hotărât să se scoată de nou gazeta populară „Deșteaptă-te Române” care mai apăruse acolo câtăva vreme mai înainte.

Le dorim spor și noroc la muncă.

Steagurile „Ligei Creștine” confiscate la București!

„Vitorul” de Mercuri 20 Oct. ne aduce știrea, că Luni seara s'osod la București dl Prof. A. C. Cuza, o ceată numeroasă de studenți a fiinut să l întâmpine la gară, în cap cu dl deputat Florescu, ca să l zică un „bun venit”.

La coborirea dlui Cuza din tren, l-s'a dat un buchet de flori și doi studenți l'au salutat cu vorbe calde.

Ieșind din gară, ceata primitoare a plecat spre oraș avind în frunte două steaguri naționale ale Ligii, cu svastica pe ele. Iadată Jandarmii, cari fuseseră trimiși în cale, au risipit grupul de tineri ce conducea pe d. profesor-deputat și l-a confiscat cele 2 steaguri, depunându-le

la poliție, ca obiecte... „vinovate”! Acești oameni și-au perdat mințile. Steagurile Ligii sunt steagurile naționale, purtând pe ele și un semn deosebit: svastica, sau „crucea luptătoare”, așa cum pe steagurile muncitorilor vezi puse un cloacan, o secere sau altceva.

Lucrul va fi pus în dezbateri în parlament, unde se va cere samă Ministrului de Interne pentru aceste volnicii fără minte.

Sau nu s'acestea semne săngeros de dureroase, că Bucureștii e — rob la Evreii! Ca să nu le supere nasul corolaș, uite la ce volnicii se dedă guvernul!

Congresul Național-Bisericesc al întregii României.

Până la unire, biserica din vechiul Regat se conducea numai de statul arhierelor, fără amestec din partea credincioșilor mireni, — doar prea marele amestec al unui singur „credincios”: Ministrul Cultelor, care era hotărșitor în toate, și l vedeal, la sărbări mari, chiar în vremea sfintei slujbe, alături de Arhierul aleșitor, ca și cum și acolo s'ar fi căzut să l vadă lumea, că el e domnul Ministru al bisericilor. Lucru ne la locul lui.

Dapă Unire, biserica ortodoxă din Ardeal, cu ale ei rinduri înaintate, așezate de înfeleptul Metropolit Șaguna, a fost înată ca model (muștră) pentru rinduirea vieții și conducerii bisericii și în vechiul Regat și în toată țara. Statutul organic al lui Șaguna a fost primit aproape întru toate ca Lege pentru toată biserica ortodoxă română din țară, — și prin asta s'a făcut un mare pas spre a ridica și biserica din vechiul Regat la o stare de neatinare și de conducere de sine, — statul avind a l da numai ajutorul cuvenit.

Ca urmare a noli rindirii, vedem că se fiin săptămâna trecută la București Congresul Național Bisericesc al bisericilor ort. române din toată țara: și anume cu sfetnici (deputați) din cler și mireni. Erau de față toți Metropolitii și Episcopii din țară: Vechiul-Regat, Ardealul cu Banatul și Crișana, Basarabia și Bucovina, — apoi ca deputați mireni oameni de frunte, ca ministrii Goldiș, Lupăș, Oct. Goga, foștii ministri: Ion Brătianu, Vintilă Brătianu, I. G. Duca, Al. Lăpădatu, Sasu, Nistor, Stelian Popescu, — apoi bărbășii frunțiișii ai țării ca N. Iorga și alții.

Congresul a dezbătat multe nevoi ale bisericii și a căutat îndrumarea lucrurilor pe căile cele mai bune, — ca din stat de oameni luminași!

La urmă s'a petrecut un lucru frumos: Di Prof. Iorga, a scos la iveală cu plăcere, că în acest stat al sfintei bisericii, nu s'au mai văzut oameni de-al partidelor politice, ci toți au chibzuit împreună ca bunii credincioși și bunii frași, — și ca dovadă a acestui frăși ce trece peste supărările partidelor politice, — a întins frățește mâna dlui Vintilă Brătianu care sta lângă dâ și acesta l-a strins o cu frăție, spre plăcerea tuturor.

O, de am ajunge la o astfel de înfrățire între frunțiișii neamului și pe celelalte țărături ale vieții naționale, din scumpa noastră țară!

**Pentru
„Căminul Cultural Creștin”**
(Casa Studenților).

Am mai primit dela:
„Mielul”, Inst. de credit din Polana Sibului, 200 Lei, apoi dela bunii noștri cetitori, din prilejul trimiterii de bani pentru foate: George Ana din Tâmbi (J. Arad) 25 Lei, Ioan Racolța din Cănaș (J. Sălaj) 25 Lei, I. Capra, muzicant în Semeac (Jud. Arad) 25 Lei, Arcadie Pascu, muzicant, Semeac, 25 Lei, Dormidon Bartoș din Bistrița, 25 Lei, Teodor Corinda, întreprinzător, Tereței (J. Hunedoare) 25 Lei, Dimitrie Pectican, Șiria (J. Arad) 25 Lei, Ibrănim Bontea din Ungra (Jud. Târnava-mare) 20 Lei, — di inginar Grossa din Viziru (J. Brașov) 30 Lei din vizare de tablouri studențești. G. Cărun din Silagiu (J. Timiș) 5 Lei.

De tot azi . . . Lei 430—
Din Nr. trecut . . . 256.370—
De tot la „Lib.” Lei 256.800—

Din America

— pt. Tablourile stud. —

Plăcută scrisoare ne-a sosit zilele astea dela America, din orașul Gary, Ind, dela părintele Ioan Trușia, preot ort. rom. misionar. D-nea ne-a trimis un cec de 100 dolari, cari azi se pot preface în 19.000 Lei (socolind cu 190 Lei dolarul). Suma a fost adunată de cele 2 societăți culturale din Gary: „Tricolorul și Independența Română”. Cele 2 societăți au primit și ele Tablouri cu conducătorii studențești cei triți prin cele închinări, cu rugămintea să le vinză în folosul Căminului dela Iași. Frații din Gary au dat o petrecere, ca cei ce vin la petrecere să cinstescă cât se poate pentru frumosul scop, primind ca aducere aminte tablouri. Au ajutat la reușita petrecerii toate Societățile din Gary: „Societatea Tricolorului și Independența”, Parohia ortodoxă, Societatea „Bihoreana-Bănăneșă”, Societ. „A. Lincoln” și Societ. de sport „Pul de Lei”. Așa adunându-se lume bună la petrecere, următorii su dăruit deosebit pentru scopul Căminului:

G. Costea 10 dolari; — Dumitru Popa 5 doll.; — câte 2 doll.: Nicolae Chirilă, Iacob G. Popa, G. Dreghici și Pavel Boidea; — câte 1 doll.: Nicolae Leacă, Anton A. Pistolini, Vasile Măgurean, I. Popescu, Ilie Novac, Elena Tăuș, Vasile Oțoi, Filaret Enciu, Florea Stefan, George Leacă, Nicolae Vasiliu, Mihailă Moldovan, Ioan Comașă, Toma Tănăsă, Ioan Lascu, Gh. Șiltea, Ioan Cristea, Petru Dobrea, Nicolae P. Bărbotea, Iacob Nesgue, Ștefciuc Popar, Ioan I. Gania; — iar câte 50 cenți: I. Ana Anghelescu și Sava I. Calin. — De tot din dăruiri 5 dolari, restul până la 100 s'a pus ca venitul peste tot al petrecerii.

Fiindcă suma ni-s'a trimis în cec de dolari, am trimis cecul înscris „Albina” spre schimbare și se știe cât vom primi pentru el. Socolind dolarul în 190 Lei, cam se capătă azi pe el, — ar fi ca numai suma de Lei 19.000 — pe care îl vom trimite la Iași îndată ce venca va plăti cecul.

Fie pomeniți cu laudă frații noștri din Gary, Ind, cari trimiseră de bun ajutor chiar acum, când Căminul e mai mare trebuțoș, fiind lucrarea sprosce de puterea sub acoperiș.

— Numal înainte cu vre-o 2 săptămâni, primind nolla redacție o chitanță despre suma mai puțin trimisă Căminului, d-na Dr. Ștefciuc, casiera Căminului, ne scria îndolozită de sfârșirea cecului că fac tinerii să și gate așa cu ziditul:

De a'o îndura D-nea de a-

cești tineri, își pun în toamna asta casa sub coperiș, ba poate o și tencuiesc (vacălesc) pe din afară. — Dar le mai lipsește bani: Vre-o 60.000 de Lei de-ar mai avea, ar fi sjutași!..”

Auziți, frații Români: 60.000 Lei i-ar scoate la liman pe bunii tineri. Și noi n'om fi în stare a-i ajuta cu atâta? Am fi prea oameni slabi. De aceea Vă rugăm de nou, iubii cetitori: Mai adunați ce puteți dela cei înțelegători din jurul D-voastre, și trimiteți-le de grab, — doar îl ajutăm să ne arate gata în toamna asta „Casa nădejilor noastre!..”

Când trimiteți bani pentru foi, — nu uitați nici pe frații tineri dela Iași, ci adăugați ceva și pentru ei!

„Vitejii” dela Cernăuți.

Au ieșit la iveală lucruri mult grăitoare!
Deregătorile noastre slabe de inger!

Cercetările asupra atacului mișelosc dela Cernăuți, au scos la iveală lucruri ce varsă lumină viuă asupra sufletelor tinerimii din acel oraș. Când profesorii cari au examinat pe cei veniți naintea lor pentru „bacalaureat” (pentru a li se da diplomă de „oameni copiii”), legeau într-o zi dela Școala în care avuseseră sfat, o ceată de zeci de tineri cari fuseseră supuși la examen, sjutași de sute de frați de sânge și de simțire a lor, au așteptat pe profesori și huldindu-i au strigat, toți în limba germană:

„Jos cu Valahii! Afară cu ei!”
adecă: afară cu ei din țara lor, a „răsculașilor”, cari cred că „Valahii” (Români) sunt numai niște imbalziți acolo peste ei fără nici o dreptate!

Era o huidure a Țării Românești și un zberet de dare afară a acestei țări de pe coprinșurile lor, a răsvăriților! Și fiindcă n'au putut da în cap la „Țara Românească”, i-au dat în cap unui Profesor trimis de această țară, ca să și facă slujba de examinator al acelor „junii” viteji!..

Intervenind poliția a arestat vre-o 12 dintre ei, pe cei mai „îndărășiți”, — și s'a aflat că toți erau Evrei, unii elevi de Liceu, alții băieți de prăvălie, prefăcuți în războinici împotriva Țării Românești!..

Duși în fața Tribunalului, au ajuns să fie judecați de dr. Szcyzistic, ca președinte (ceva Polon germanizat, rămas dela Austriei) și de dr. Gold, ca judecător (lidan moștenit tot dela austriei). Iar ca apărători și „viteji” junii: advocații Allerhand, S'gall, Mandelbaum, Kinsbruner..

Procurorul a cerut ștrecera mai departe în închisoare a celor 5 vinovați de căpetenie: Falk David, elev din clasa a VIII., Beno Schăbter din cl. VIII., Marcel Aua'ander din a VIII., — aceștia dintre studenții căzuți la examen, — apoi Peter Lingnorik, trecut la examen (la bacalaureat) și Fritz Gelles, trecut și el la examen! Adecă mă rog: Profesorii lau trecut la examen și totuși ei au năvălit asupra lor cu haiduții și cu bătael — Celalalți, mai tineri și mai neînsemnați, dar toți de un neam și-o lege cu cei 5 jidani de mai sus.

Fiindcă 2 martori de frunte nu erau de față, s'a amânat procesul pe ziua de 20 Octobrie. Procurorul a cerut ștrecera în arest a celor 5 vinovați mai grei, cari au lovit pe profesor. — dar „dreptii” judecători: Dr. Gold (II) și Szcyzistic au aflat că nu-i de lipsă să i înă în arest. La 2 a cerut caștie în bani, 8000 și

5000 Lei, pe celalalți i-a lăsat liberi pe chezeșle „morală”... (pe vorba lor)..

Iacă ce însemnează a avea orașele lăstate pe mâna streinilor, și chiar deregătorile și judecătorile țării pe mâna lor!

Asta nu-i Țară Românească!

NOUȚĂȚI

Sfințirea petrii fundamentale a bisericeii din Simeria. Conziliul parohiei Ort. Rom. din Simeria, invită pe ziua de 26 Oct. a. c. (Sf. Dumintru) la serbarea așezării pietrii fundamentale a bisericeii muncitorilor cfr. din Simeria. — Sfințirea se va celebra de către I. P. S. S. Metropolit al Ardealului Dr. Nicolae Balan. — Serbarea începe la ora 9 a. m.

E o întâmplare de mare în-sămânțate pentru noi Români, această așezare de piatră fundamentală. Simeria, colonie de cale ferată, era cu totul maghiarizată; Români nu puteau da nici un semn de viață aci. N'aveau școală, nu biserică, numai dreptul a munci îl aveau. După ce școlile s'au românizat, acum se pune temelie unei biserice mărețe și strălucite, zidită în câmp, la larg, între gară și drumul de țară (șosea). Va costa 8—9 milioane și va fi un steag sfânt grăind de ridicarea biruitoare a neamului românesc și în acest punct ce ne era atât de strein și dușman!

Sărbătorirea profesorului Dumitru Comșa. O veste plăcută ne vine din Sibiu: Asociația Profesorilor secundari din Sibiu, dimpreună cu Desp. Sibiu al Asociașunilor, Academia Teologică andriană și Școala Normală Andrei Șaguna, vor serbători de vrednicul profesor Dumitru Comșa, din prilegul împlinirii vârstei de 80 ani și a alegerii sale ca membru onorar al Academiei Române. Serbarea va avea loc în ziua de Sf. Dumitru, 26 Oct. c., cu următorul program: Academia teologică și Școala Normală, ambele crescute din vechiul „Seminar Andreian” din Sibiu, la care profesorul Comșa a funcționat peste 35 ani, vor ține o ședință publică, la care vorbire sărbătorească despre munca de profesor, politică și culturală a serbătoritului, o va rosti arhimandritul Dr. Vasile Stan, directorul Școlii Normale, iar corurile reunite ale celor două școli, vor cânta conduse de prof. T. Popovici, mai multe cântece. Ședința va avea loc în sala mare a Prefecturii județului la orele 6 seara.

La orele 8 seara va fi banchet dat în onoarea serbătoritului de către Asociașia profesorilor și soc. „Astra”.

Tot din acest prilej corpul didactic al Școlii Normale Andrei Șaguna a pus bază fondului „Profesorul Dumitru Comșa” cu scop cultural ce va fi hotărât mai deaproape de către cei sărbătoriti.

Pretinții, stlmătorii și mai ales numărșii foști elevi ai profesorului D. Comșa, sunt invitați pe această cale a lua parte și a-și trimite darurile lor de recunoștință pentru Fondul plănuțit, pe adresa: Direcșunii Școlii Normale „A. Șaguna” pentru Fondul Comșa.

Hărțile de 5 Lei, mai sunt bune numai în lunile aceste din urmă ale anului 1926. După Decembrie (șadar dela Anul nou încolo) ele nu se mai primesc ca bani nicăiri. — Până atunci cei ce le au, să plătească cu ele dare, căci ajungând la percep-

forate, acelea nu le mai dau ară, ci le trimit la Banca Națională spre nimicire.

În orașele în care se află Agenșii sau Sucursalele (Filiale) de ale Băncii Nașionale, lumea le poate duce la aceste filiale, căci le primește numai decăt.

Se le adune cineva dintr'un sat pe toate, și un om cē merge la oraș, să le ducă fie în dare (la Perceptorate) fie la Banca Națională, ca să scape de ele. Și alte Bănci le primesc, ca să le trimită ele Băncii Nașionale spre schimbare.

„Marșul morșii” — 1 lună închisoare și 5000 Lei pedeapsă în bani, în primăvara anului de față o societate românească, după cina își petrecea liniștită în sala hotelului „Tranșilvania” de aci din Orăștie. Muzica cânta. Odată muzica, ca să fie pe placul societății de Români, a cântat „Horă unirii”. La altă masă, în alta parte a sale, își petrecea o societate de unguri și alți neromâni, printre cari și tinerul Schiebel Arpad. Acesta, deși nu-i ungur curat, căci numele de familie îl arată sas sau șvab, s'a supărat că a auzit printre atâtea cântări internașionale — și una românească, chiar „Hora unirii”, și când muzica a sfârșit, el a strigat ungurește: Și acum trage și un „Halottl márs” (Marșul morșii!), adecă: peire acestei unri!..

Noul palat al „Universului”. În 17 Oct. s'a pus piatra fundamentală a unui nou și măreț palat al ziarului „Universul”. A fost sfințită de însuși Patriarhul Românel, fiind de față mai mulți miniștrii și fruntași ai țării așlători în Bucureștii. E semnul viu al faptului, că „Universul”, condus în duh românesc cluștit, e cel mai prețuit ziar din țară și ca atare cel mai înstărit materialmente! Il urăm și noi spor mereu, ca tuturor celor ce luptă pentru drepturile neamului nostru înaintea altora, în țara sa.

Adunarea reangajașilor pensioniști. Reangajașii (adecă cei cari după împlinire anilor de slujbă în armată, s'au învoit a rămânea mai departe în slujbă) azi pensionarii, fie ei de fel din armata română, sau din cea austro-ungară sau rusă (Basarabia), și fie că primesc penzie ori nu, — sunt rugași a lua parte la Congresul lor, care se va ține în ziua de 31 Octobrie 1926 în Alba-Iulia.

Scopul e: Luarea unei hotăriri, prin care să ceară guvernului, improprietărirea (înzestrarea cu pământ) a fiecărui din ei, în temeiul Legii pentru penzile din a. 1913.

Cel cari nu pot lua parte ei înșiși, să trimită o scrisoare prin care să fie socoliti de față, adresată dnoi Președinte al Comitetului împlinitor Grigore Bonda, în Alba-Iulia, str. Canalului 19.

O lună de zile

trimitem foile noastre de probă ori-cui le cere. După o lună, dacă nu le abonează, se opresc de sine.

Cari neamuri, în ce măsură, trec la Americ? O statistică (numărătoare) încheiată de deregătorile americane, arată căși streinii au intrat în Statele Unite ale Americel între anul 1898 și 1925, șadar în vreme de abia un sfert de veac:

Italiani au intrat și s'au așezat în America în acest timp aproape 4 milioane! Cam cât toți locuitorii Ardealului!
Germani s'au dus un milion și 400 de mil
Englezii 1 milion și 100 de mil.
Francezii 440 mil.

Scarlatina (boala de gât „sarlah”) a izbucnit în Chișinău (Basarabia) în măsură îngrijitoare. Se crede că vor trebui închise pe un timp oarecare școlile.

Papagalul și gazeta.

Cetim în numărul mai nou, dela 17 Oct., a gazetei „Arieșul” din Turda, următoarea poveste adevărată, foarte mult grăitoare pentru o mare parte din poporul nostru:

Mă urmărește icoana unei șgomotoase zile de țarg ardelelesc. Într'un frumos început de toamnă timpurie!..

Dealungul străzilor, ca o năvală de care nu te poți apăra, sporesc mereu și tot mai multe, costumele românești dela țară... Vin lelițe multe de pe Câmpie cu ille lor în fel de cusături și cu strămoșescul ciupag ici-colo, cu părul legat în „coșite” pe vârful capului, cu desagi urlași în mândrenele de culori la umăr!..

Vin nănișoarele cu cătrînțe roșii și negre dela munte, alături de bădișorii cu sumanul din pânură albă, cu desagi de cânepă lucrați simplu, țărând după ei urlașe opincl ferecate bine cu cerele de picior!.. Pădurenii noștri cari beau apa rece pe de pe Chele și în partea de prelungire a acestora, par tot atâția brazil mândri și voinici, într'o pădure de copaci feluriți!..

Ca o apă mare, pe toate părțile pătrunde această lume în inima orașului. Grăbește, se neastămpără, întrebă: răspunde și iar se învâlmărește. Un babilonic și urlaș furnicar!

Plaja se umple văzând cu ochii cu fel de fel de mărfuri, pentru toate lipsurile și toate trebuințele.

O larmă surdă, înecată, fără începere și adaos, a copleșit orașul peste care, la o potrivită înălțime, s'a mai așezat o străvezie pulberă de colb!.. Cai smăcși de bățuri cu multe noduri se avântă viteji înainte; bol cu-

VESTIRE

— Pentru prietenii acestor foi. —

Ca și în anii trecuți, așa și în anul de față, „Libertatea” dă prilej cetitorilor buni din popor, de a o avea în colo din urmă 3 luni ale anului, de probă, cu preț scăzut.

Dela 1 Octobrie, până la Anul-nou (lunile Octobrie, Novembre și Decembrie), imbiem aceste foi, în loc de 37 Lei 50 bani, cât e prețul lor pe 3 luni, — cu numai 30 Lei, — celor ce nu le au și vor să le aibă de probă.

mașini, purtați de corn, închid ochii mari să nu vadă nimic și înalțează cu cumpeneală; sirene (tribl!) de automobile grăboase cer loc și amenință cu înșeala... La încrucșări, trecătorii și târgoveții sperioși pândesc clipa potrivită să treacă. În răstimpuri răsună limpede injurături, răcnete, râsete, cântece de cerșitori, răcnete de vânzători, cari își laudă marfa...

Și printre toate aceste, o lume în mișcare domoală, fără o țință și fără o hotărâre.

„Cu ea alături, m'am lăsat târît și eu în una dintre aceste zile de târg ardelenesc. M'am dus înainte cu mulțimea. M'am oprit în fața girurilor de marfă și lângă șatrele cu mărunțișuri și nimicuri.

Așa, m'am nimerit să ajung și la minunata și prea mult admirata pasere. Era un papagal volnic de culoare albă și dela cap spre lungul spatelui, cu o mândră jerbă verdă. Și avea niște ochi frumoși, ca două mărgele de opal. Nu mai puțin admirat îl era ciocul scurt, gros, și încovolat ca un clăște de dentist, în care spârgea cu multă ușurință nucile și alunele, ce i-se dăceau. Stăpâna paserii, o străină, sta în picioare pe un scaunel, având legată înalte o pungă urlașă, și învârtind cu o mână brațul unei

mașini. Din alcătuirea, în vârful căreia stătea cuculat papagalul, sburau cântece strigătoare și așătoare de simțiri. Rar, apăsând pe un buton (bumb) schimbă, începea tot altă și altă melodie (cântare).

Niedri nu s'au înghesuit lume mai multă ca aci! Străina nu răbda să slojască pe toți cu mâna cea slobodă. Intindea mereu, cu aceeași paradă, lădița cu „fidulele de noroc” spre ciocul papagalului:

— Una românească, pentru o fată tânără, să-i fie cu noroc! Rupe-o! Papă-mă! — Poftim, dragă, 6 Lei!

Și iar: Una românească! O pădure de mâni se repeziau dornice [spre] minunatele „fidule de noroc”...

[Ciudată întâmplare! La câțiva pași se așezase un vânzător de zălare (gazete).] [Mica lui marfă și-o rânduisse cu un earecaré gust. Și din timp în timp, luând poate îndemn dela străina cu papagalul, își imbla și el „fidulele de noroc”:

Gazete românești, bade! Poftim lele, 2 Lei bucata!

Am început să-l urmăresc cu luare aminte, ce poate desface? Am rămas mult timp locului. Dar înzădar îmi fu toată așteptarea, căci înzădar îl fu orice măiestrie

buuului și cutezătorului vânzător de — gazete.

Papagalul îl bătea... Un an n'ar fi vândut el stătea gazete, câte „fidule de noroc” a vândut papagalul într'o zi... Vreun bade sau vre-o lele, răz dacă se întindeau, din greșală, spre o gazetă, întrebând cât costă (cât e de scumpă) și așezându-o repede la loc...

Așăbăgat și el de samă bruința paserii. Nu știu, dacă îl era năcaz pe ea, sau nu? Odată însă ni s'au întâlnit privirile. Mi-a celit în suflet, desigur, mila cu care îl urmăream. Căci mi-a aruncat o lumină plezșă și vrăjmașă, par'că aș fi fost eu de vină că papagalul, într'o zi de târg ardelenesc și românesc, e încă tot mai tare, decât gazeta!?

Teodor Murășanu.

Posta Redacției.

Dlul Leon Mița, în C. — Da; și folle merg la acia Bibliotecă. Pentru a fi plătită deplin pe anul de față, mai are de trimis 12 Lei.

Dsule Eronim Vulc, Cleveland, Ohio. — Pe anul de față santeți plătit deplin. Mulțumim de cuvintele bune ce ne trimiteți.

Pretinilor din *Toracul mare*. (Jugoslavie) În 1917 am tipărit foaia în America, pentru că redactorul ei, aflându-se în vremea războiului în România, a fost trimis la America cu păr. Lucaclu și d. V. Stolca în treburi naționale, și așa, stând acolo vre-o 3 luni, a scos și foaia acolo, s'o mai vadă frații Americani, după ce n'o mai văzuseră demult, și căci acasă fusese oprită de stăpânirea maghară. Chipuri de armată română, o să publicăm în curând, la dorința Dvoastre.

Dsule Mih. Muntean în Ism. Aveai trimiși la începutul anului 75 Lei. Acum trimițând 100, s'au scris 75 la anul de față pe jumătatea a doua, iar 25 lei au fost trecați bani pe 1927.

Dsule Cicoș Vas. în Reșița. Nu știm de ce „Dicționar” întrebi. Ce să cuprindă?

Dsule Dam. St. în Doclin. Dta ai trimis în Martie 75 Lei, acum 50. Mai e un rest de 25 Lei, pentru a fi plătit până la sfârșitul anului.

Dsule Nic. Lăncrăjan în Berz. De aici folle te-au mers fără întrerupere, căci sunt plătite pe anul întreg. Nu știm unde se împedecă câte-un număr. Când nu primiți, scrieți care număr nu vi-a sosit, și-l trimitem din nou, dar dacă nu ni se arată numărul ce lipsește, nu știm ce să trimitem.

Dsule Victor Ionescu în Coșteiu mic. Folle DV sunt plătite pe anul întreg. De vi-a venit o foaie de înștiințare către restaurieri, a fost pusă din greșală în graba lucrului. Folle nu vi s'au oprit nici o săptămână, semn că abonamentul era aflat în ordine.

Dsule Pavel Ponta, Pecica (1145) De aici folle vi-au mers regulat. De ați fi scris care număr vi-au lipsit, vi-l trimiteam de nou, dar așa nu știm cari să vi-l trimitem. Noi ne simim a-l mulțumi pe abonați, nu a-l supăra.

Dsule P. Murărescu în Tomșești. E bine plătit până la anul nou.

Ds. Viorel P. în Brad. Nu mai ai de plătit nimic pe anul de față.

Noua lege comunală și județeană.

(Legea pentru Unificarea Administrativă) tradusă pe limba poporului așa fel, că o poate înțelege și cel din armă țaran, și își poate cunoaște astfel drepturile de cetățean la comună și la județ, și dreptul slujbașilor față de el.

Prețul: 35 Lei, trimisă franco recomandat. Banii înainte. Cu „rambus” nu se trimite. Când se cumpără mai multe (cel puțin 3), prețul numai 30 Lei franco recomandat. — A se cere la: Administrația „Libertatea”

Primăria comunei Săsciori.

Nr. 1114-1926 adm. (890) 3-5

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 28 Noemvre 1926, la 2 ore p. m. în cancelaria notarială din Săsciori, jud. Alba, plasa Sebeș, se va da prin licitație publică minuendă, cu oferte închise, conform art. 72-83 a legii cont. publice, construirea din nou a morii de apă comunale, aceluia eferant, care prin folosința pe mai puțini ani a acestei mori, precum și prin folosința merii a deus, proprietatea comunei, care e în funcțiune și în stare bună, se obligă, conform planului și devizului aprobat, a construi moara.

Prețul strigării se statorește: folosința pe timp de 14 ani a merilor susamintite din 1 Ianuarie 1927 începând.

Amatorii cari vor lua parte la licitațiune, vor depune, pe lângă ofertă, și garanța provizorie de 15% în numerar sau efecte publice.

Planul tehnic, devizul, condițiunile generale de licitație, se pot vedea zilnic în orele oficioase la această primărie.

Săsciori, la 26 Sept. 1926. I. Petru Agustin Bărsan primar. notar cerc.

Mașină de treerat trifoiu, Sistem Hoffher și Schrantz foloșită pușin, e de vânzare din cauza tovarășiei. Se dă și în arândă.

Ioan Zaharie Căstău, p. Orăștie (j. Hunedoarel) (902) 1-1

Grădină cu loc de casă

e de vânzare în Orăștie, Strada: Tudor Vladimirescu (Lungă). (898) 2-2 Informații la foaie.

De vânzare: (899) 2-2

2 căldări de fert rachiu.

Mărimea, una 225 litre, a doua de 154 litre. — În Orăștie strada Romosului Nr. 23. (Pe la grajdul taurilor).

Administrator de moșie

se caută la moșia dnei văd. C. Șomănescu. Se prefer persoanele cari se pricep și la vie.

A se adresa: (901) 2-3 Dna Văd. C. Șomănescu București, Str. C. A. Rosetti Nr. 35.

De vânzare (882) 4-

În Orăștie: o casa la piață, constătoare din vre-o

16 camere de locuit,

apoi grajduri bune pentru 15-20 capete de vite, lemnării spațioase, cotrețe mari pentru porci, șură mare pentru cară, cărute și fântână în curte. Casa este cu etaj, cu 2 localuri de prăvălie sub ea, cu front la piață și situată în colț a trei străzi; cu două intrări. Curtea e despărțită prin o curte mare economică. Podurile locuințelor și a lemnăriilor sunt anume pregătite pentru păstrarea mai multor vagoane de bucate. Sub locuințe se află pivnițe mari și bine construite. Curtea, parte e asfaltată, parte pardesită cu piatră. Cassele bine situate, se vând din mână liberă, fără nici o sarcină pe ele.

Informații se pot lua dela proprietarul casei din Piața Regina Maria, Nr. 30, din Orăștie.

CALENDARUL NAȚIONAL

al „FOII INTERESANTE”, pe 1927.

este aproape gata. La 1 Novembre se începe trimiterea ei pentru cei ce îl vor fi cerut.

Are, pe lângă partea calendaristică, toate datele și îndrumările ce le așteaptă cetitorul dela un Calendar: Posta, Telegraful, Telefonul, Scala timbreleor, Sărbătorile naționale; Mersul vremii și Povește economice la fiecare lună, — și celelalte.

Ilustrații (chipuri) are pe cari nu le găsești aiurea: Chipul *Căminului Cultural dela Iași* atâta cât era lucrat la 1 Octebre 1926: zidite 3 etaje (al 3-lea rând peste cel de jes). E o bucurie a-l vedea. Ziditerii lui, vrednicii studenți muncitori, se văd prin ferestri și pe zidurile în lucrare! Un chip al acestei „Case a nădejdilor noastre”, împedobăște învălitoare Calendarului, altul, mai mare, în lăuntru.

Aduce apoi fotografiile (chipurile) celor 10 deputați ai Ligii Apărării Naționale Creștine, întâia ceată a acestor luptători creștini, care a străbătut în Parlament, în frunte cu Steagul Nou ridicat de „Ligă”, ca însoțirea celor ce vor să vadă aici o Țară Românească cu adevărat a Românilor, și au ca azi mai mult a străinilor, mai ales a Jidanilor.

Incolo felurite veșeri din țară și din lumea mare, — apoi cetiri alese, peezii, schițe, nuvele, peporale ș. a.

Calendarul, de 6 coale tipar (aproape 100 de fețe), se vinde cu următoarele prețuri:

1 până la 5 exemplare, cu 20 Lei unul, trimise franco-recomandat

Dela 6-10 cu 15 Lei trimis franco-recomandat.

Dela 10 în sus, cu numai 12 Lei un exemplar, și peste preț se adaug 6 Lei taxa de postă recomandat. (Așadar pentru 10 exemplare trimiți 120 Lei și 6 Lei recomandarea, de tot 126 Lei; — pentru 20 ex. 246 Lei, și așa mai departe).

Celor ce trimit banii mai întâi, li se trimit Calendarule mai întâi, adecă în șirul în care vin cererilo.

Fără bani nainte trimiși, nu se trimit. — Numai abonaților noștri vechi, cari au foaia de ani de zile și au plătit-o cinstit, le trimitem, la cerero, câte 10-15 ex. pe cari să le plătească după vânzare, — oprindu-și 3 Lei la fiecare exemplar vândut, pentru osteneala lor.

A se trimite banii la:

Admin. „Libertatea” Orăștie (jud. Hunedoara).

Betia

Cine voește a scăpa de patima aceasta uricioasă, să întrebuințeze „Antibetialul Vertes”, scutit legal, preparat de mult încercat, care degustă beșivul de beuturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate da pătimășului fără știrea sa. Mii și mii de scrișori de recunoștință. 2 flacoane 300 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —

Farmacia la „VULTURUL ALB” Nr. 33, Lugoj, Banat.

Bolnavii de PLĂMÂNI astmatici bolnavi de pept scrofuloși anemici săraci de sânge slăbiți

află mult dorita ușurare a suferințelor lor prin Siropul VERTEȘ 4 sticle 450 lei prin ramburs.

De vânzare! De vânzare!

Două rânduri de case,

în Orăștie, la poziție foarte bună, cu *Crîșmă, Prăvălie de coloniale, băcănie, Poștărie cu teren de parkit sistem american*, de se poate juca și iarna.

În legătură cu Crîșma, o *magazin de lemne*, ghețar, șură, grajd, curte mare, *grădină mare* la stradă, cu pomi. Se vinde cu tot aranjamentul ce să află în lăuntru: băuturi, buți, glăjerie, din mână liberă, de proprietarul:

Ioan Bogdan

(896) 2-2 Orăștie, Str. Romosului Nr. 8.